

تدابیر اطباء طب سنتی در رفع دیستوشی (عسر ولادت) و کاهش عوارض مادری، جنینی و نوزادی: مطالعه‌ی کتابخانه‌ای

مقدمه: زایمان یکی از موهبت‌های الهی برای بقای نسل بشر است. مراقبت‌های بهداشتی در حین زایمان به دلیل تأمین سلامت و بهداشت مادر و تولد هرچه راحت‌تر و کم‌عارضه‌تر نوزاد دارای اهمیت هستند. پیشرفت‌های پزشکی ایمنی زایمان را افزایش داده است ولی همزمان با آن مداخلات پزشکی رواج یافته است، یکی از این مداخلات سزارین است و این مسئله نگران‌کننده است، چراکه سزارین نیز مانند هر جراحی دیگری در کنار اثرات درمانی خود عواقب و عوارضی را به دنبال دارد. عامل مهم در افزایش سزارین طولانی شدن مراحل زایمان یا دشواری می‌باشد. طول مدت زایمان از عوامل مؤثر بر نتایج حاملگی و آسیب‌های وارده بر مادر و جنین است. به دلیل محدودیت دارویی مؤثر در این زمینه و عوارض جانبی داروهای متداول و با توجه به سابقه طب سنتی و راهبردی بودن دستورات آن می‌توان انتظار داشت که با شناسایی تدابیر ارائه شده جهت برطرف نمودن دشواری‌زایی، راهکارهای طب سنتی بتواند به عنوان درمان مکمل و مناسب در کنار سزارین که درمان دشواری‌زایی در طب کلاسیک است، قرارگیرد و از معضلات متعاقب سزارین که گریبان‌گیر مادران و جامعه است، کاسته شود.

روش: پژوهش حاضر یک مطالعه‌ی توصیفی مروری می‌باشد که در آن به روش کتابخانه‌ای، متون معتبر طب سنتی مربوط به قرون مختلف، مورد بررسی قرار گرفته است.

یافته‌ها: در متون طب سنتی ایران مطالب مربوط به عسر ولادت در فصل‌های تدابیر بارداری، زایمان سخت و تسهیل زایمان بیان شده است. تدابیر دشواری‌زایی به دو صورت پیشگیرانه و تدابیر درمانی انجام می‌شود که تدابیر پیشگیرانه از لحاظ زمان انجام به دو بخش کلی قبل از شروع زایمان و بعد از شروع زایمان تقسیم می‌شود و تدابیر درمانی به دو دسته تدابیر عمومی و تدابیر اختصاصی براساس عامل ایجادکننده، تقسیم می‌شود. تدابیر و راهکارهای ارائه شده در متون معتبر طب سنتی به طور کلی در زمینه‌ی تغذیه، پرهیزات، حمام و آبزن، روغن مالی و داروهای موضعی، داروهای وژینال، دود دانی‌ها، فعالیت بدنی، وضعیت محیطی و روانی، وضعیت دفعی، دمای محیط، حرکات و مانورها بیان شده است.

نتیجه‌گیری: مرور دیدگاه‌های دانشمندان ایرانی در مبحث عسر ولادت نشانگر رویکرد آنها در مشاهده و معاینه دقیق و استفاده از شیوه‌های تجربی در پیشگیری و درمان بیماران بوده است. تواتر بیان این اختلال و راه‌های درمان آن در طی قرون متمادی حاکی از پشتوانه‌ی گرانبهایی است که می‌تواند در طراحی و ارائه‌ی یک روش درمانی مناسب به ما کمک شایانی بکند.

کلید واژه: زایمان، عسر ولادت، دشواری‌زایی، طب سنتی، طبیب، تاریخ پزشکی.

Measures of Traditional Medicine Physicians in Eliminating Distosis (Hard Birth) and Reducing Maternal, Fetal and Neonatal Complications: A Library Study

Introduction: Childbirth is one of the divine blessings for the survival of the human race. Maternal health care is important to ensure the health of the mother and the easier and less complicated birth of the baby. Advances in medicine have increased the safety of childbirth, but at the same time, medical interventions have become more common and one of these interventions is cesarean section and that's worrying, because cesarean section, like any other surgery, has side effects along with its therapeutic effects. An important factor in the increase in cesarean section is the prolongation of the delivery process or the dystocia. The duration of labor is one of the factors affecting the outcome of pregnancy and injuries to the mother and fetus. Due to the effective drug limitations in this field and the side effects of conventional drugs and considering the history of traditional medicine and the strategic nature of its instructions, it can be expected that by identifying the proposed measures to eliminate hardening, traditional medicine solutions can As a complementary and appropriate treatment, it should be placed next to cesarean section, which is the treatment of distoshy in classical medicine, and the problems following cesarean section, which affect mothers and society, should be reduced.

Methods: The present study is a descriptive review study in which the authoritative texts of traditional medicine related to different centuries have been studied by the library method.

Findings: In the texts of Iranian traditional medicine, the issues related to dystocia in the chapters of pregnancy measures, difficult delivery and facilitating childbirth have been stated. Dystocia management is done in two ways: preventive and therapeutic measures, preventive measures in terms of time are divided into two general parts before delivery and after delivery and therapeutic measures are divided into two categories: general measures and specific measures based on the causative agent. Measures and solutions presented in the authentic texts of traditional medicine generally include diet, bath and sitz bath, rubbing oil and topical medications, vaginal drugs, activity, movements and maneuvers, mental and psychological states, environment temperature and excretory status.

Result: A review of the views of Iranian and Muslim scientists on the subject of dystocia shows their approach to careful observation and examination and the use of experimental methods in the prevention and treatment of patients. The repeated expression of this disorder and the ways of its treatment over thousands of years indicate the valuable support that can help us in designing and presenting a medicinal product.

Keywords: Childbirth, Birth difficulties, Dystocia, Traditional medicine, Physician, Medical history.